

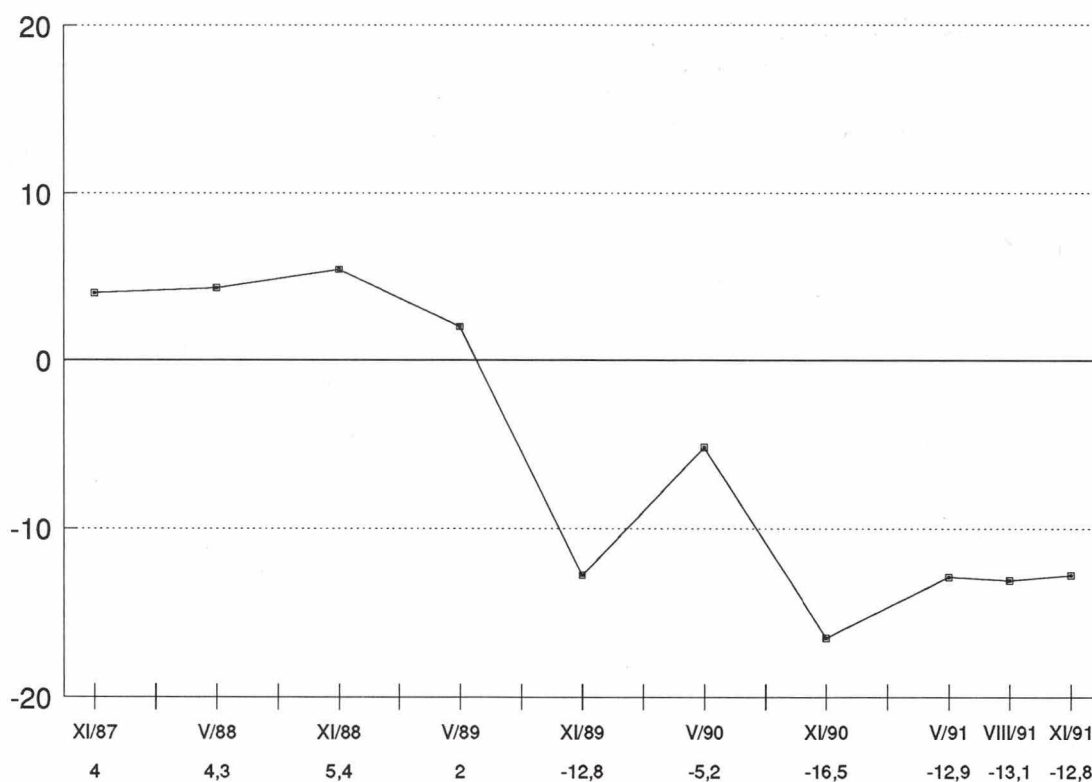

Kuluttajabarometri

Konsumentbarometern
1991, Marraskuu – November

12.2.1992

Kuluttajien luottamusindeksi

Sisällysluettelo

KATSAUS	3
---------------	---

TUTKIMUSMENETELMÄ	5
-------------------------	---

KUVIOT:

1. Suomen taloudellinen tilanne nyt vs. 12 kk sitten	6
2. Suomen taloudellinen tilanne 12 kk kuluttua vs. nyt	7
3. Työttömien määrä 12 kk kuluttua nykyhetkeen verrattuna	8
4. Kuluttajahinnat nyt verrattuna 12 kk sitten	9
5. Kuluttajahinnat 12 kk kuluttua vs. nyt	10
6. Oman talouden tilanne nyt verrattuna 12 kk sitten	11
7. Oman talouden tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen	12
8. Ajankohdan edullisuus suurempiin hankintoihin	13
9. Aikooko talous hankkia omistusasunnon seuraavan 12 kk aikana	14
10. Aikooko talous hankkia henkilöauton seuraavan 6 kk aikana	14
11. Ostoaikomukset eräissä kulutusryhmissä seuraavan 6 kk aikana	15
12. Millainen ajankohta on säästämisen kannalta	16
13. Aikooko talous säästää seuraavien 12 kk aikana	17
14. Millainen ajankohta on luotonoton kannalta	18
15. Aikooko talous ottaa luottoa seuraavien 12 kk aikana	19

Kuluttajabarometrin tulokset perustuvat kotitalouksien haastatteluihin marraskuun jälkipuoliskolla 1991. Tutkimus on tehty aiemmin kaksi kertaa vuodessa, touko- ja marraskuussa. Ensimmäinen tutkimus tehtiin marraskuussa 1987. Vuonna 1992 kuluttajabarometriä aletaan tehdä neljä kertaa vuodessa. Tutkimuskaudet ovat helmi-, touko-, elo- ja marraskuu.

Kuluttajabarometrin koetutkimus elokuussa 1991

Tulevaan uudistukseen liittyen tehtiin kuluttajabarometristä elokuussa koetutkimus pienellä otoksella. Siitä ei tehty erillistä julkaisua. Tämän julkaisun aikasarjakuvioihin on liitetty elokuun koetutkimuksen tiedot.

Kuluttajien arviot talouskehityksestä olivat elokuussa suurin piirtein samat kuin toukokuussa. Haastateltujen mielestä Suomen taloudellinen tilanne oli keväästä edelleen heikentynyt. Laman ennustettiin elokuuhun 1992 tultaessa vielä jonkin verran syventyneen. Oman taloudellisen tilanteen kotitaloudet katsoivat myös heikentyneen edellisen vuoden aikana. Vuoden kuluttua sen arveltiin olevan samalla tasolla. Työllisyyden kehityksestä oltiin myös huolissaan. Yli puolet vastaajista uskoi työttömien määrän kasvavan seuraavan vuoden aikana.

Kuluttajabarometri: marraskuu 1991

Kuluttajien luottamusindeksi

Kuluttajien luottamusindeksi lasketaan barometrin viiden eri kysymyksen vastausten perusteella. Nämä kysymykset selvittävät vastaajien käsityksiä sekä Suomen että vastaajan oman talouden kehittymisestä 12 edellisestä ja 12 tulevana kuukautena. Lisäksi indeksiin vaikuttaa vastaajan arvio siitä onko ajankohta edullinen suuriin hankintoihin.

Edellisen vuoden yleiseen talouskehitykseen tyytymättömiä oli marraskuussa selvästi enemmän kuin edellisillä tutkimuskerroilla. Mennyt talouskehitystä mittaava osoitin oli negatiivinen ja alempana kuin milloinkaan aikaisemmin. Vuoden kuluttua yleisen taloudellisen tilanteen arvioitiin jo hieman parantuneen.

Oman perheen taloudellisen tilanteen arvioitiin marraskuussa olevan huonomman kuin vuotta aikaisemmin. Vuoden kuluttua sen arveltiin edelleen huonontuneen.

Mielipiteet ajankohdan edullisuudesta suurempien hankintojen tekoon olivat muuttuneet myönteisemmiksi. Muuttujasta laskettu osoitin nousi toukokuusta lähes kaksikymmentä yksikköä. Pitkästä aikaa ajankohtaa edullisena pitäviä oli enemmän kuin epäedullisena pitäviä.

Edellä mainittujen osoittimien avulla lasketun kuluttajien luottamusindeksin pisteluku oli marraskuussa lähes sama kuin touko- ja elokuussa. Sen arvo oli -12,8. Luottamusindeksi on ollut miinusmerkinen kaikilla tutkimuskerroilla toukokuun 1989 jälkeen. Kuluttajien luottamusindeksi on tämän julkaisun etukannessa. Luottamusindeksin laskenta-periaate on esitetty sivulla 5.

Suomen taloudellinen tilanne

Marraskuussa 1991 kuluttajat pitivät yleistä taloudellista tilannetta selvästi heikompana kuin vuotta aikaisemmin. Yli puolet vastaajista katsoi yleisen taloudellisen tilanteen huonontuneen edellisen vuoden aikana paljon ja kolmasosa jonkin verran. Vain kolme sadasta arvioi sen parantuneen. Tyytyväisyysosoitin laski toukokuusta 16 yksikköä ja sai arvoksi -68,1. Se oli alempana kuin koskaan ennen. Lama-

mieliala oli selvästi vallalla. Vuoden 1989 marraskuusta alkaen kuluttajien enemmistö on ollut kaikilla tutkimuskerroilla sitä mieltä, että yleinen taloudellinen tilanne on edellisen vuoden aikana huonontunut.

Seuraavan vuoden yleiseen talouskehitykseen kuluttajat ovat suhtautuneet aiemmillä tutkimuskerroilla aina jonkin verran epäilevästi ja talousodotuksia mittaava osoitin on ollut negatiivinen. Marraskuussa 1991 näkyi kuluttajien vastauksissa jo orastavaa toiveikkuutta. Neljä kymmenestä uskoo talouden kääntyvän seuraavan vuoden aikana nousuun. Kolmasosa haastatelluista arvelee taloudellisen tilanteen olevan vuoden kuluttua nykyisenlainen. Joka viides pelkää taloudellisen tilanteen vieläkin heikkenevän. Talousodotuksia mittaavan osoittimen arvo kasvoi toukokuusta kymmenen yksikköä sijoittuen ensimmäistä kertaa positiiviselle arvoalueelle. Sen arvoksi tuli +8,2.

Työttömyys

Työttömyys aleni 1980-luvun lopulla usean vuoden ajan. Kuluttajat panivat sen merkille ja luottamus hyvän työllisyyskehityksen jatkumiseen voimistui. Kuluttajabarometrisä tämä näkyi siten, että keväällä 1990 useampi povasi työttömyyden alenemista kuin sen kasvua. Elokussa 1990 työttömyys kääntyi kasvuun, joka on jatkunut. Kuluttajat pelkäävät huonon kehityksen silti vieläkin jatkuvan. Viime marraskuussa joka toinen haastateltu uskoi, että työttömyys kasvaa seuraavan vuoden aikana edelleen. Vain yksi viidestä arveli sen kääntyvän laskuun. Työttömyysodotuksia mittaava osoitin sai marraskuussa 1991 arvoksi +19,4. Edelliseen tutkimuskertaan verrattuna työttömyyden kasvun arvioidaan jonkin verran hidastuvan.

Inflaatio

Kuluttajat näyttävät olevan hyvin perillä kuluttajahintojen muutoksista. Barometritutkimuksen kahtena ensimmäisenä vuotena (1988 ja 1989) inflaatiovauhti kiihtyi koko ajan. Kuluttajabarometrissa hintojen muuttumista mittaavan osoittimen arvo kasvoi niin ikään. Marraskuussa 1989 sen arvo oli +61. Talvesta 1990 lähtien inflaatiovauhti alkoi hidastua ja oli vuoden marraskuussa 1991 3,3 prosenttia. Myös kuluttajabarometrin hintojen muutosta mittaavan osoittimen arvo alkoi laskea vuonna 1990. Marraskuussa 1991 se oli +34,7. Viimeisten 12 kuukauden inflaation kuluttajat arvioivat marraskuussa 1991 jäävän alle kolmeen prosenttiin. Kuluttajien inflaatioarviot ovat yleensä olleet runsaan prosenttiyksikön toteutuneita pienemmät.

Tulevaa hintakehitystä koskevat arviot olivat toukokuusta selvästi muuttuneet. Haastatelluilla oli tiedossaan muun muassa markan devalvointi marraskuun puolivälissä. Kuluttajat arvelivat, että inflaatio kiihtyy seuraavan vuoden aikana. Kuluttajahintojen muutosodotuksia mittaavan osoittimen arvo kasvoi toukokuusta kuusitoista yksikköä ja oli marraskuussa +40,5. Hintojen arveltiin seuraavien 12 kuukauden aikana nousevan noin viisi prosenttia.

Oman talouden tila

Aikaisemmillä tutkimuskerroilla ovat vastaajien käsitykset oman taloutensa menneestä kehityksestä pysyneet lievän toiveikkaina. Toukokuussa 1991 arvioivat kuluttajat ensi kerran, että heidän taloudellinen tilansa oli huonontunut edellisen 12 kuukauden aikana. Marraskuussa 1991 mennyt talouskehitys arvioitiin vieläkin heikommaksi. Kaksi kymmenestä katsoi oman taloutensa huonontuneen edellisen vuoden aikana. Yksi kymmenestä arvioi sen kohentuneen. Kaksi kolmasosaa piti taloutensa tilaa samanlaisena kuin vuotta aiemmin. Osoittimen arvoksi saatiin -9,2.

Tulevan talouskehityksensä suhteen ovat kotitaloudet olleet yleensä toiveikkaita. Kehitystä mittaava osoitin on liikkunut pisteluvun +5 molemmin puolin. Toukokuussa 1991 se

oli vielä +3 mutta marraskuussa olivat tulevaisuuden näkymät heikenneet niin paljon, että osoittimen arvoksi saatiin -3,1. Se oli ensimmäistä kertaa miinusmerkkinen.

Tyytymättömyimpiä oman taloudellisen tilanteensa menneeseen kehitykseen olivat vähiten ansaitsevat kotitaloudet, osoittimen arvo -23. Tulevan kehityksen suhteen tämä ryhmä sitä vastoin oli optimistisempi kuin mikään muu tulonsaajaryhmä. Osoittimen arvo oli +3. Ylin tulonsaajaryhmä arvioi, ettei heidän taloudellinen tilanteensa ollut muuttunut edellisen 12 kuukauden aikana. Liioin he eivät uskoneet sen muuttuvan seuraavan vuoden aikana.

Naispuoliset vastaajat eivät pitäneet edellisen vuoden kehitystä niin huonona kuin miehet. Osoittimen arvo naisten osalta oli -6 ja miesten osalta -12. Tulevan talouskehityksen naiset puolestaan arvioivat miehiä pessimistisemmin. Ikäryhmistä alle 24-vuotiaat ja yli 65-vuotiaat eivät pitäneet menneestä talouskehitystään niin huonona kuin 25-64-vuotiaat. Tulevaan talouskehitykseen suhtautuminen muuttui iän myötä epäilevämmäksi. Luottavaisimpia olivat alle 34-vuotiaat, osoittimen arvo +6. Yli 55-vuotiaiden seuraavan vuoden talousnäkymät olivat verraten pessimistisiä, osoitin sai arvon -15.

Ostamisen edullisuus

Ajankohdan edullisuutta suurempien hankintojen tekoon mittaavan osoittimen arvo nousi toukokuusta seitsemäntoista yksikköä. Arvoksi saatiin +8,4.

Naiset suhtautuivat marraskuussa miehiä kriittisemmin suurempien hankintojen tekoon. Naisten saldoluvuksi tuli -1 ja miesten +18. Saldolukujen erotus oli noin 20 pistettä. Se oli samaa luokkaa myös edellisellä kerralla. Ikäryhmistä alle 24-vuotiaat pitivät ajankohtaa epäedullisimpana suurempien hankintojen tekoon. Saldoluku oli -17. Edullisimpana ajankohtaa pitivät 45 - 54-vuotiaat, saldoluku +26

Ostoaikomukset

Hyödykeryhmiä koskevia ostoaikomuksia kysyttiin vain täysi-ikäisiltä vastaajilta. Seuraavassa käsitellään lyhyesti tärkeimpiä hyödykeryhmiä. Ostoaikomukset koskevat omistusasuntoa lukuunottamatta puolen vuoden mittaisen ajanjakson suunnitelmia.

Omistusasunto

Vastaajista 2,8 prosenttia aikoi varmasti hankkia omistusasunnon, vaihtaa omistusasuntoa tai rakentaa omakotitalon seuraavan vuoden aikana. Asunnon hankintaa harkitsi lisäksi 2,7 prosenttia vastaajista. Ostoaikheet laskivat toukokuusta kymmenen prosenttia ja olivat alempana kuin koskaan ennen.

Keskimääräistä useammin asunnon ostoa suunnittelivat monilapsiset perheet, kymmenen perhettä sadasta. Ikäryhmistä innokkaimmin asuntokauppoja suunnittelivat 25-34-vuotiaiden vastaajien kotitaloudet, 9 kotitaloutta sadasta. Innokkuus oli laskenut edellisestä tutkimuskerrasta, jolloin asiaa harkitsi 13 kotitaloutta sadasta.

Asunnon hankintaa suunnittelevilta kysyttiin myös tärkeimpiä rahoitusmuotoja. Vastaajista 41 prosenttia nimesi tärkeimmäksi rahoitusmuodoksi nykyisen asunnon myyntitulon, 16 prosenttia pankkilainan, 20 prosenttia arava- tai muun sellaisen lainan ja 15 prosenttia omat säästöt. Asunnon myyntitulon samoin kuin arava- tms. lainan osuudet olivat pysyneet puolen vuoden takaisella tasolla. Pankki-

lainan osuus oli pudonnut kuusi ja omien säästöjen osuus noussut kuusi prosenttiyksikköä toukokuusta 1991.

Henkilöauto

Marraskuussa 1991 aikoi kolme prosenttia vastaajista varmasti ostaa tai vaihtaa auton puolen vuoden sisällä. Lisäksi viisi prosenttia piti sitä mahdollisena. Ostoinnokkuus oli laskenut lähes viidenneksen toukokuusta. Ostoaikheet koskivat entistä harvemmin uutta autoa. Vuosi sitten joka kolmas auton ostoa suunnittelevista aikoi ostaa uuden auton, nyt marraskuussa vain joka viides.

Puolet auton ostoa suunnittelevista ilmoitti nykyisen auton myyntitulon tärkeimmäksi rahoitusmuodoksi seuraavan auton hankinnassa. Osuus on pysynyt samana jokaisella tutkimuskerralla. Säästöjen osuus rahoitusmuotojakaumassa on kerta kerralta noussut. Marraskuussa joka neljäs haastateltu ilmoitti sen tärkeimmäksi auton rahoitusmuodoksi. Pankkilainan osuus on laskenut korkojen nousun jälkeen. Alemman korkotason aikana joka neljäs oli valmis rahoittamaan autonoston ensisijaisesti pankkilainalla, marraskuussa 1991 vain joka seitsemäs.

Lomamatkat ja vapaa-aika

Ulkomaan lomamatkaa suunnittelevien osuus on liikkunut viime tutkimuskerroilla 40 prosentin tasolla. Ulkomaan matkojen matkustusvero ja markan devalvointi laimensivat ulkomaan matkailun intoa yli kymmenenneksen. Marraskuussa ulkomaan matkan tekoa puolen vuoden sisällä suunnitteli 36,4 prosenttia haastatelluista. Käytännössä ulkomaan matkat yleensä varataan ja usein maksetaan paljon ennen loma-ajankohtaa. Sen vuoksi devalvaatio ja matkaverot saattavat todellisuudessa jarruttaa ulkomaan matkailua jopa enemmän kuin marraskuun tiedustelusta voisi päätellä. Tästä saadaan lisää tietoa seuraavilla tutkimuskerroilla.

Kotimaan lomamatkojen kohdalla esiintyy kausivaihtelua. Matkoja suunnitellaan kesän kynnyksellä ahkerammin kuin marraskuussa. Toukokuussa 1991 60 prosenttia vastaajista suunnitteli kotimaan lomamatkaa puolen vuoden sisällä. Marraskuuhun tultaessa osuus oli laskenut 46,4 prosenttiin, ja oli vuoden takaisella tasolla. Samanlainen kausivaihtelu koskee sijoitusaikomuksia vapaa-ajan asuntoon ja muihin kulkuvälineisiin kuin autoon. Laskua toukokuusta oli vapaa-ajan asunnon osalta viisitoista prosenttia ja kulkuvälineiden osalta neljäkymmentä prosenttia. Harrastusvälineisiin sijoittavien osuus oli toukokuusta kasvanut seitsemäntoista prosenttia.

Koti

Kodin sisustus oli marraskuussa joka kolmannen suunnitelmissa niin kuin keväälläkin. Asunnon remontointi näyttää painottuvan lievästi kesään ja syksyyn. Marraskuussa asunnon korjausta puolen vuoden sisällä suunnitteli joka viides kun toukokuussa remontti oli ollut joka neljännen mielessä. Kodinkoneita aikoi hankkia joka viides, vähennystä kevästä kahdeksan prosenttia. Viihde-elektroniikkaa suunnitteli ostavansa joka kuudes, kasvua neljä prosenttia.

Kulutusjuhlista lamaan - miten ostoaikomukset ovat muuttuneet

Seuraavassa esitetään sijoitusaikomusten jakaumat marraskuussa 1988 ja 1991 sekä vastaavat muutosprosentit. Ostoinnokkuus oli vähentynyt kaikissa hyödykeryhmissä lukuunottamatta koti- ja ulkomaan lomamatkoja, jotka kasvoivat kymmenisen prosenttia kumpikin.

Hyödykeryhmä	Ostoaikomukset		Muutos %
	Marraskuu 1988	Marraskuu 1991	
Vapaa-ajan asunto	2,9	2,2	-24,1
Asunto	9,4	5,5	-41,5
Kodinkoneet	25,3	19,7	-22,1
Asunnon korjaus	23,2	19,3	-16,8
Kodin sisustus	36,5	31,8	-12,9
Auto	11,0	8,0	-27,2
Harrastusvälineet	14,9	12,6	-15,4
Viihde-elektroniikka	19,7	16,7	-15,2
Kotimaan lomamatkat	43,2	46,4	+7,4
Kulkuvälineet (ei auto)	9,2	7,4	-19,6
Ulkomaan lomamatkat	32,2	36,4	+13,0

Säästäminen

Puolet vastaajista piti ajankohtaa hyvänä säästämiselle. Osoittimen arvoksi saatiin +5,9. Miehet olivat säästämiselle suopeampia kuin naiset, saldoluku +10. Naisten osalta saldoluksi saatiin +2.

Vajaa puolet kotitalouksista aikoo seuraavan vuoden aikana säästää säännöllisesti ja kolmasosa satunnaisesti. Säännöllisesti säästävien osuus oli laskenut kolme prosenttiyksikköä ja satunnaisesti säästävien osuus noussut viisi prosenttiyksikköä kevästä. Kahdeksantoista kotitaloutta sadasta ilmoitti, ettei varoja jää säästöön.

Velanhoito oli säästöjen käyttötavoista edelleen yleisin 60 prosentin osuudellaan. Pahan päivän varalle säästää 55 prosenttia kotitalouksista. Matkustamista tai lomanviettoa varten säästävien osuus oli laskenut kymmenenneksen ja oli 45 prosenttia. Kestokulutushyödykkeitä varten säästää joka neljäs, vanhuuden varalle joka viides ja asunnon hankintaa varten etukäteen joka kymmenes kotitalous.

Säästyvien varojen sijoitusmuotojakauma oli marraskuussa hieman muuttunut. Yleisin sijoitusmuoto oli edelleen pankkitili tai -talletus 76 prosentin osuudellaan. Asunto-osakkeeseen sijoittavien osuus oli alle 10 prosenttia. Osuus on hiljalleen laskenut. Kiinteään omaisuuteen sijoittavia oli 13 prosenttia, vapaa-ajan asuntoon samoin kuin taide- ja arvoesineisiin sijoittavia 4 prosenttia. Arvopaperisäästämisen osuus oli 10 prosenttia kun se kolme vuotta aikaisemmin oli 24 prosenttia. Osuuden aleneminen johtui pääasiassa osakesäästämisen laskusta. Marraskuussa osakkeisiin aikoi säästöjään sijoittaa 3,8 prosenttia kotitalouksista. Kolme vuotta aiemmin osuus oli 13 prosenttia.

Luotonotto

Lainanoton epäedullisuudesta oltiin melko yksimielisiä. Yhdeksän kymmenestä piti ajankohtaa huonona lainan otolle. Seitsemän prosenttia oli päinvastaista mieltä. Saldoluksi saatiin -65,7. Miesten ja naisten suhtautumisessa lainanoton edullisuuteen ei ollut eroa. Alueittain mitä pohjoisemmaksi mennään sitä yleisemmin ajankohtaa pidetään lainanotolle huonona. Pääkaupunkiseudulla saldoluku oli -61,6 ja pohjois-suomessa -72,3.

Kuluttajien käsitys lainanoton epäedullisuudesta näkyi myös lainanottoaikomuksissa. Viisi prosenttia vastaajista aikoi varmasti ottaa luottoa ja seitsemän prosenttia mahdollisesti. Luottojen käyttötarkoitukset ja niiden osuudet olivat: opinnot 29, kiinteä omaisuus 24, kestokulutushyödykkeet 21, asunto-osakkeet 17 ja muut käyttötarkoitukset 17 prosenttia. Huomattakoon, että arvopapereiden hankkimiseen ei kukaan aikonut ottaa lainaa. Aiemmillä kerroilla osuus on liikkunut 1-4 prosentin välillä.

TUTKIMUSMENETELMÄ

Kuluttajabarometrin tiedot kootaan Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen yhteydessä helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa. Suurin osa saadaan puhelinhaastattelulla. Tutkimusalueena on koko maa. Tutkimuksessa käytetään kahta rotatoivaa paneelia eli samalle henkilölle esitetään kysymykset kolme kertaa aina puolen vuoden välein. Kohdehenkilöistä on uusia aina noin kolmannes.

Otoskoko marraskuussa 1991 oli 2 412 henkilöä. Vastauksia saatiin 2 053, joten vastausprosentti oli 85. Vastaajat edustavat Suomen väestöä iän, sukupuolen, asuinläänin ja äidinkielen suhteen.

Tässä raportissa käytetään iän, sukupuolen ja asuinalueen suhteen laadittuja korotuskertoimia (nk. jälkiositus). Vastaukset edustavat 15-74-vuotiaan väestön mielikuvia. Joissakin kysymyksissä käytetään painokertoimia, joilla vastaukset on muunnettu suomalaisten kotitalouksien rakenteen mukaisiksi. Tämän julkaisun kuviot on laadittu tällä tavalla korotettujen tietojen pohjalta.

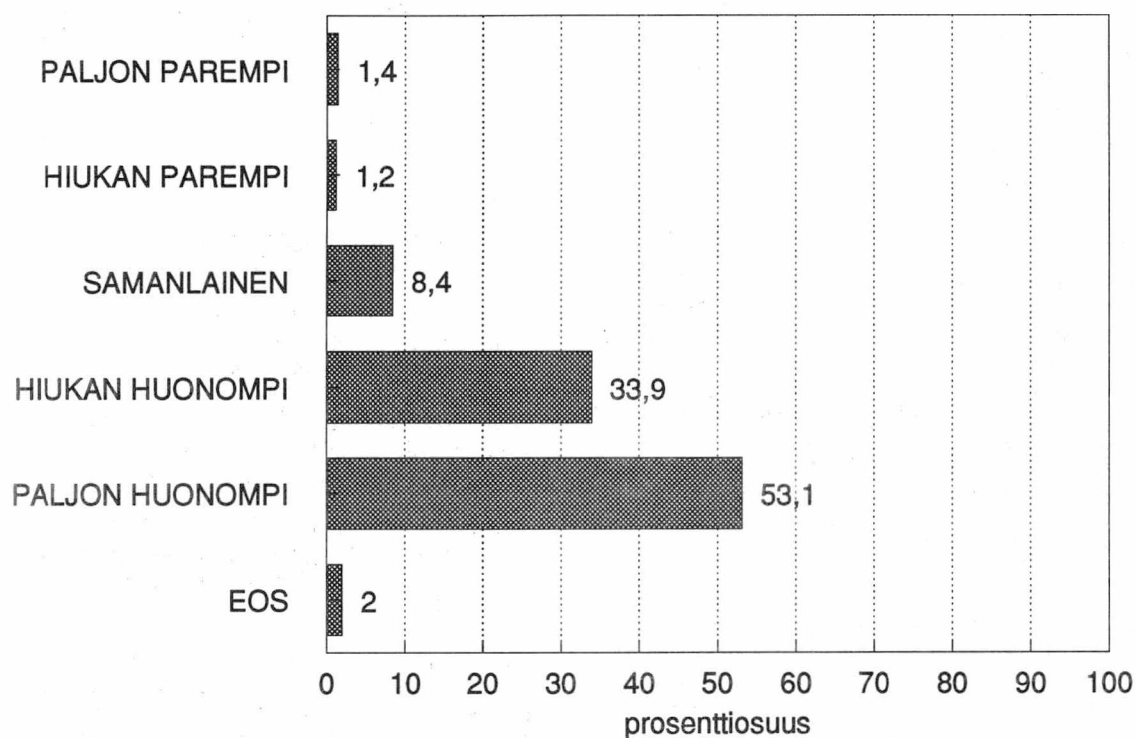
Tutkimuksesta laadituissa kuvioissa viitataan saldolukuihin. Laskentaperiaate on seuraava. Esimerkkinä Suomen yleinen taloudellinen tilanne nyt verrattuna 12 kk aikaisemmin, toukokuu 1991 - korotetut luvut. Katso kuvio 1.

Vastaus	%-osuus	Kerroin	Saldoluku
Paljon parempi	1,4	1	1,4
Jonkin verran parempi ...	1,2	0,5	0,6
Samanlainen	8,4	0	0
Jonkin verran huonompi ..	33,9	-0,5	-17,0
Paljon huonompi	53,1	-1	-53,1
Ei osa sanoa	2,0	0	0
Yhteensä	100	0	-68,1

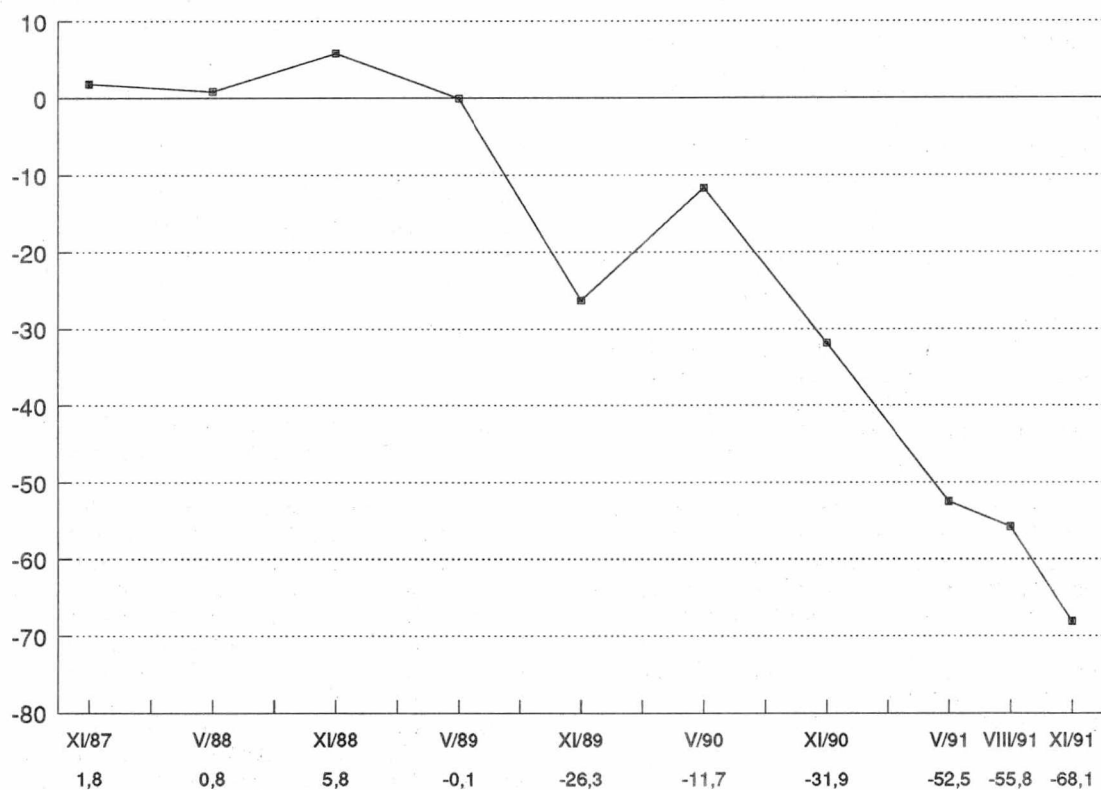
Kuluttajan luottamusindeksi saadaan Euroopan yhteisöjen alueella sovellettavan laskentatavan mukaisesti seuraavien kysymysten saldoluista:

- Suomen taloudellinen tilanne tällä hetkellä verrattuna 12 kuukautta sitten vallinneeseen tilanteeseen
 - Suomen taloudellinen tilanne 12 kuukauden kuluttua verrattuna tällä hetkellä vallitsevaan tilanteeseen
 - oma taloudellinen tilanne tällä hetkellä verrattuna 12 kuukautta sitten vallinneeseen tilanteeseen
 - oma taloudellinen tilanne 12 kuukauden kuluttua verrattuna tällä hetkellä vallitsevaan tilanteeseen
 - ajankohdan edullisuus suurempiin hankintoihin.
- Saldoluvut lasketaan yhteen ja jaetaan viidellä. Saldolukujen ja kuluttajan luottamusindeksin arvoalue on (-100, 100).

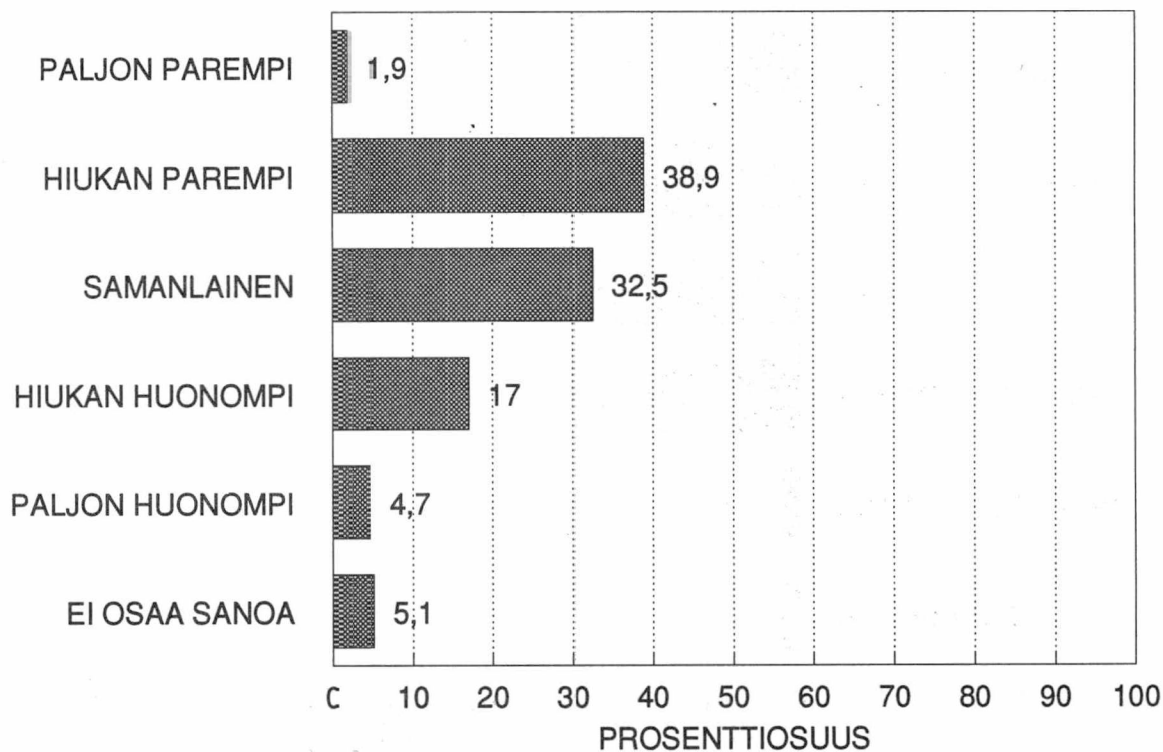
1. Suomen taloudellinen tilanne nyt vs. 12 kk sitten

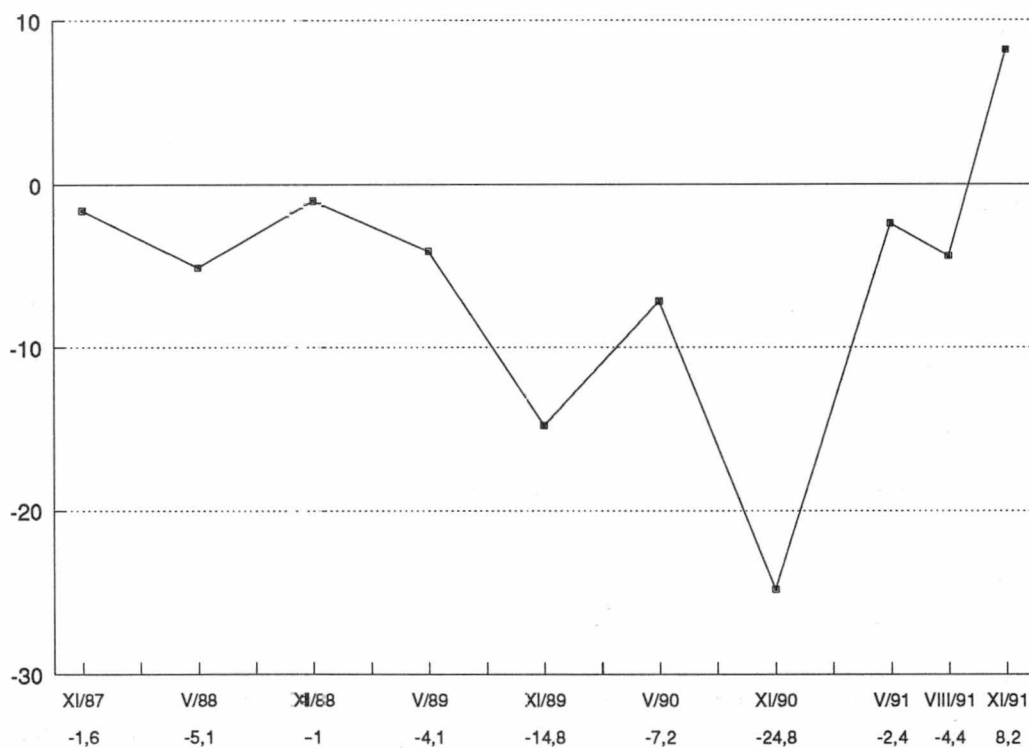
Indeksinä mittausajankohdasta toiseen

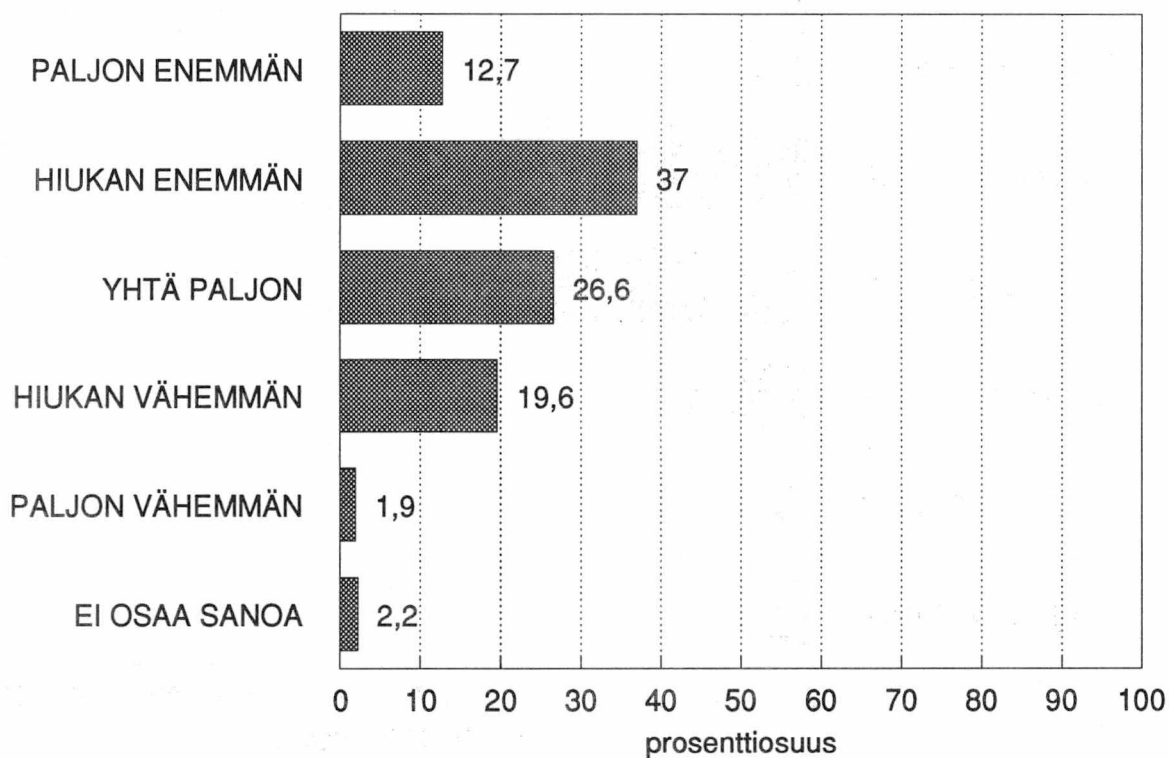
2. Suomen taloudellinen tilanne 12 kk kuluttua vs. nyt

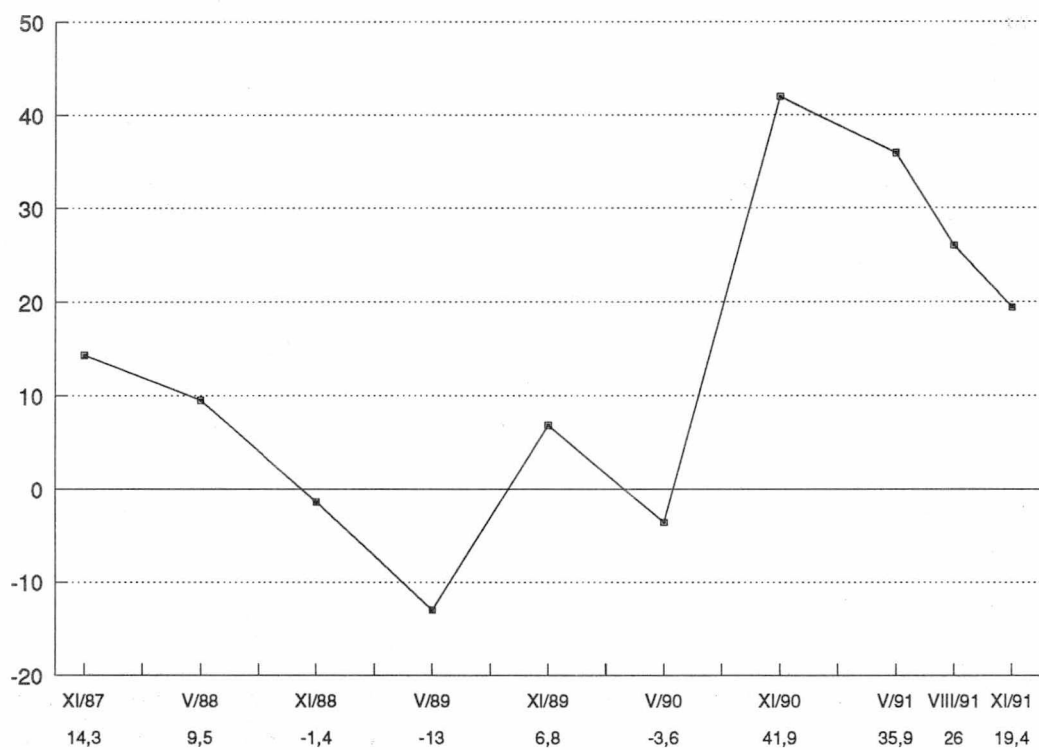
Indeksiä mittausajankohdasta toiseen

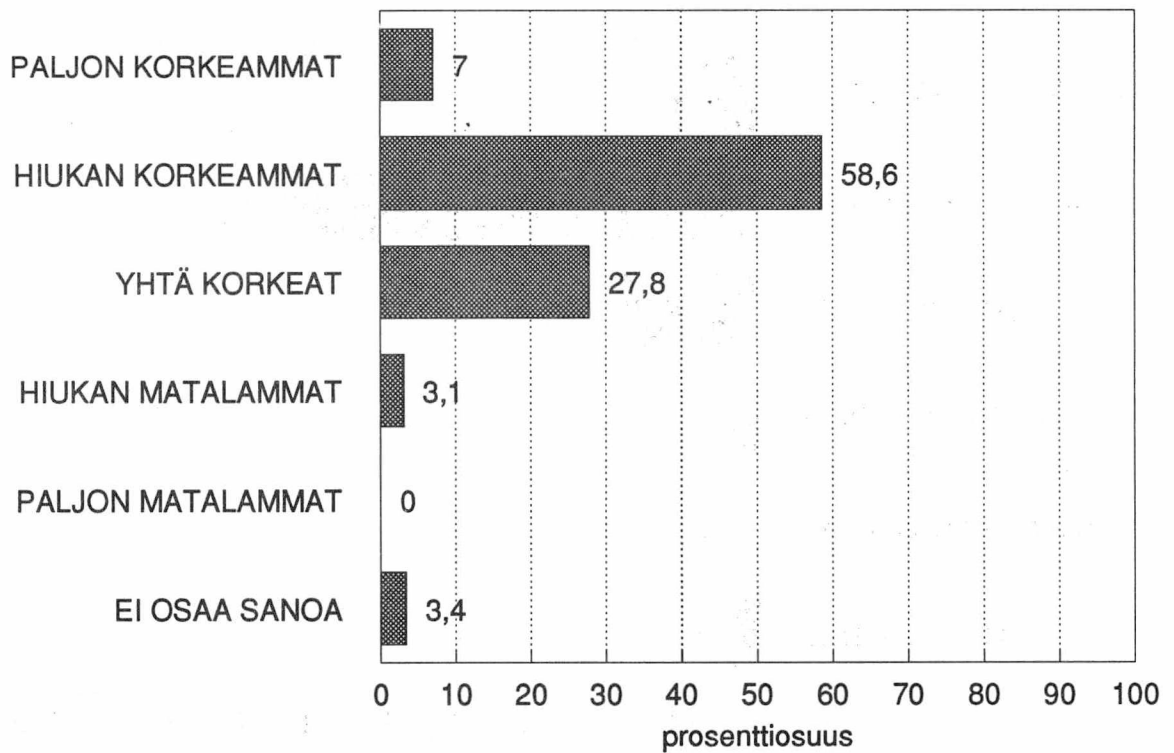
3. Työttömien määrä 12 kk kuluttua nykyhetkeen verrattuna

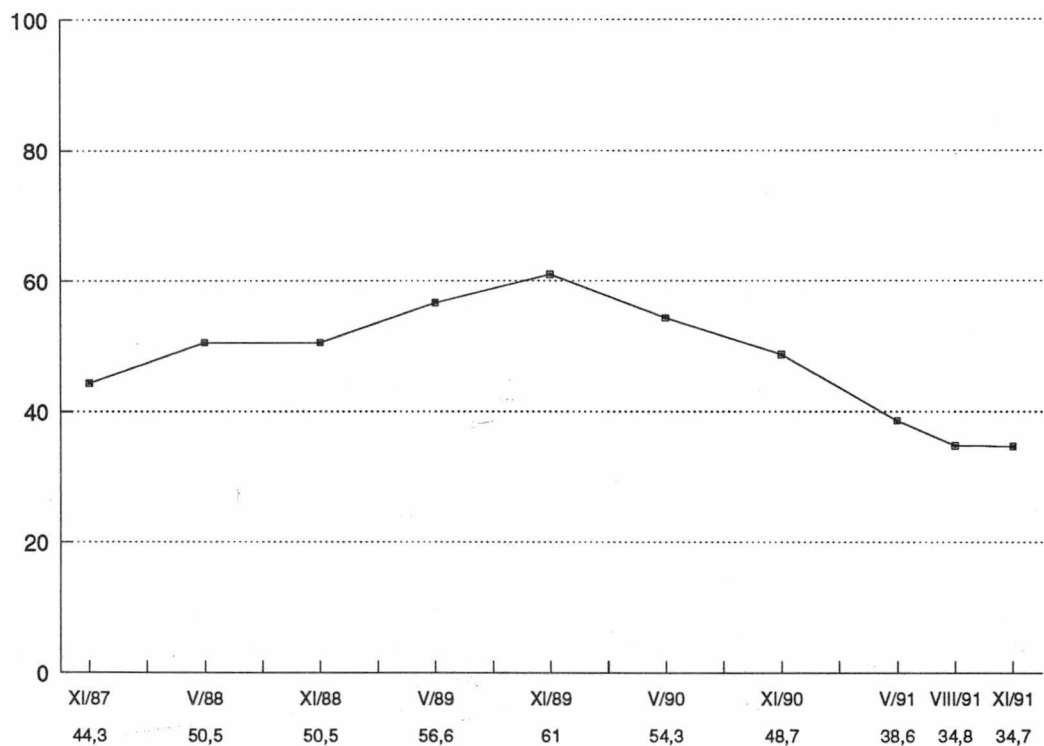
Indeksinä mittausajankohdasta toiseen

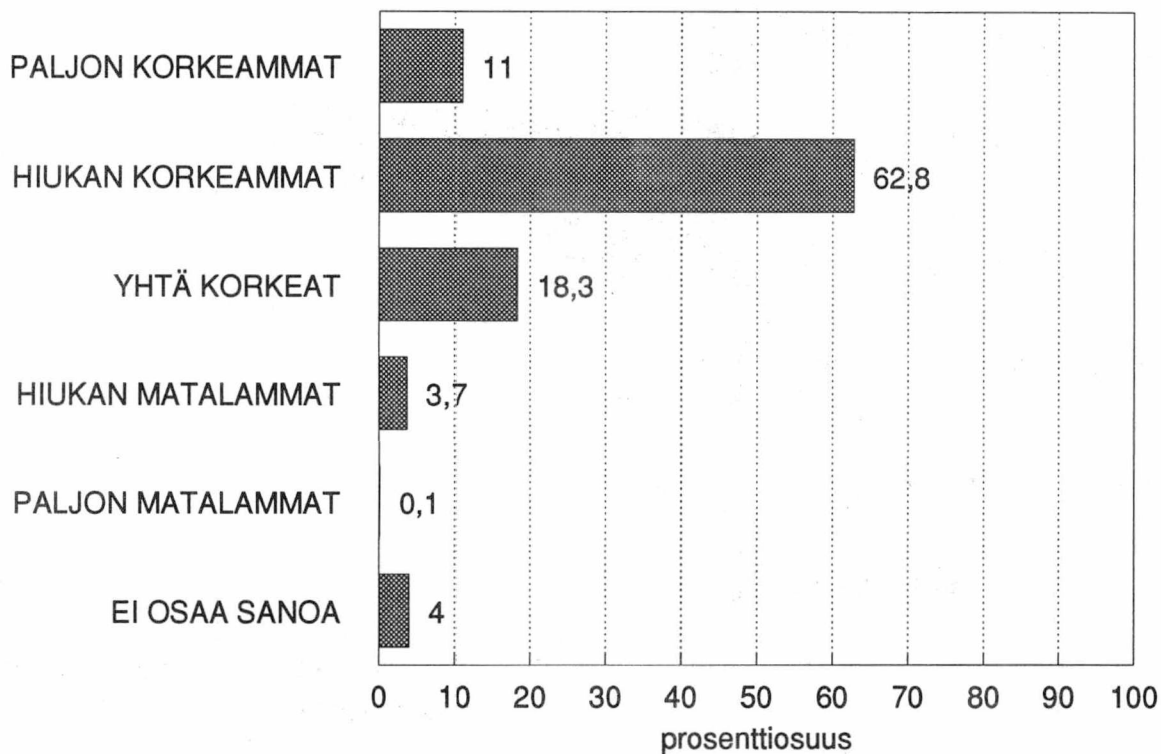
4. Kuluttajahinnat nyt verrattuna 12 kk sitten

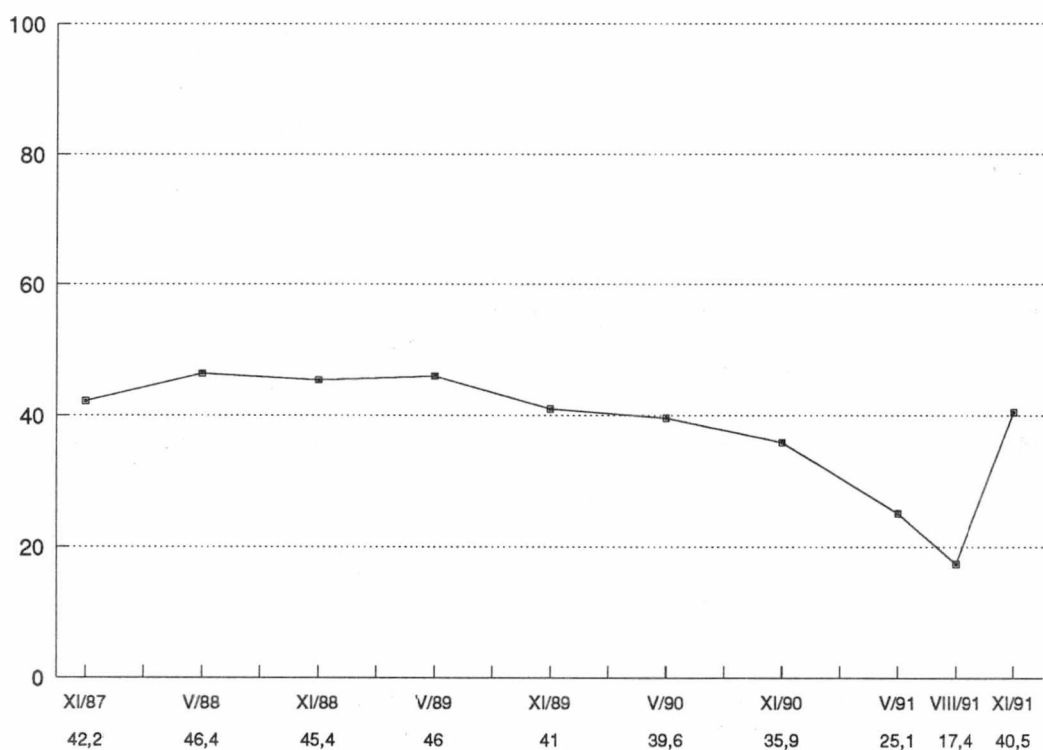
Indeksinä mittausajankohdasta toiseen

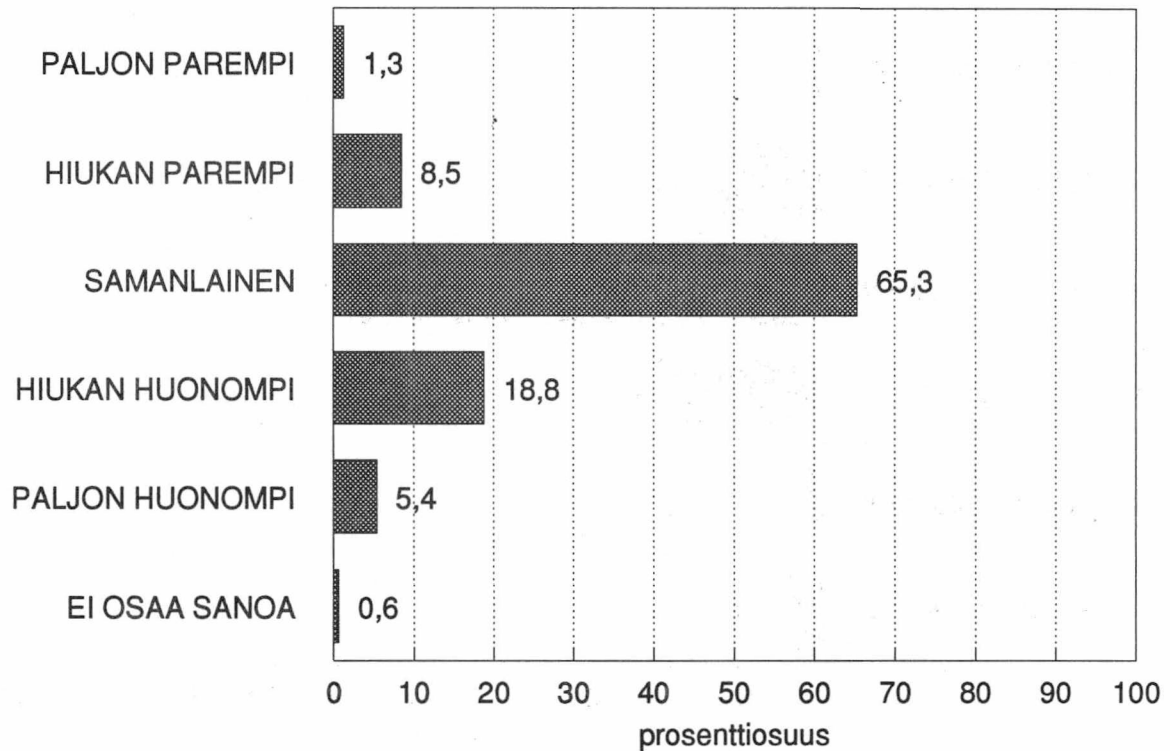
5. Kuluttajahinnat 12 kk kuluttua vs. nyt

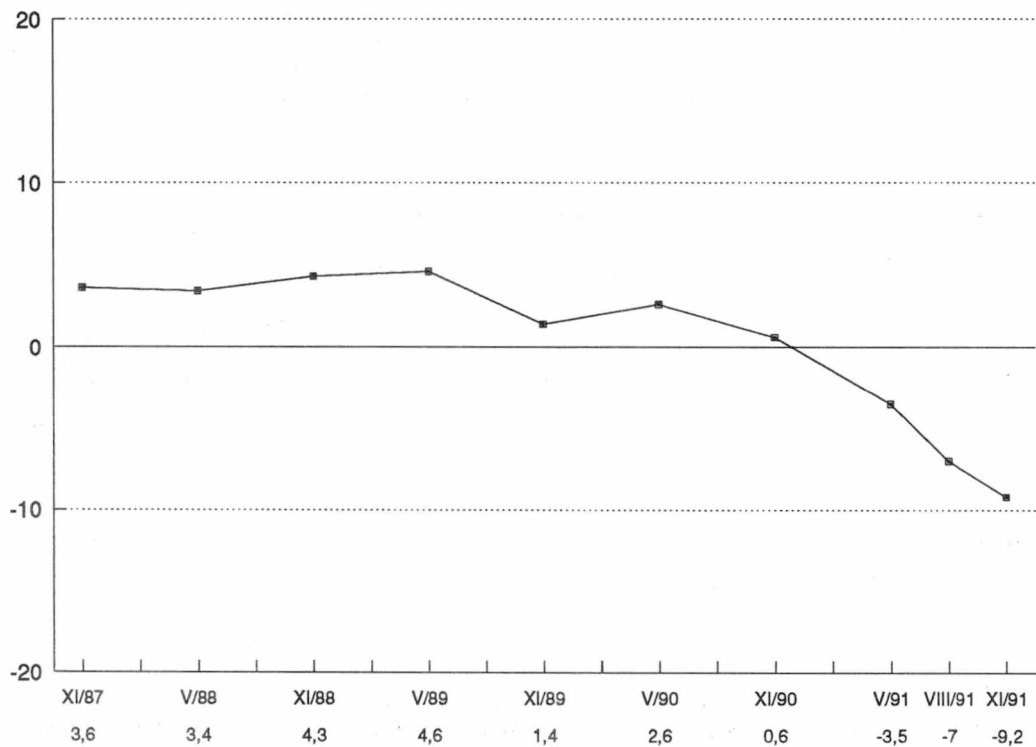
Indeksinä mittausajankohdasta toiseen

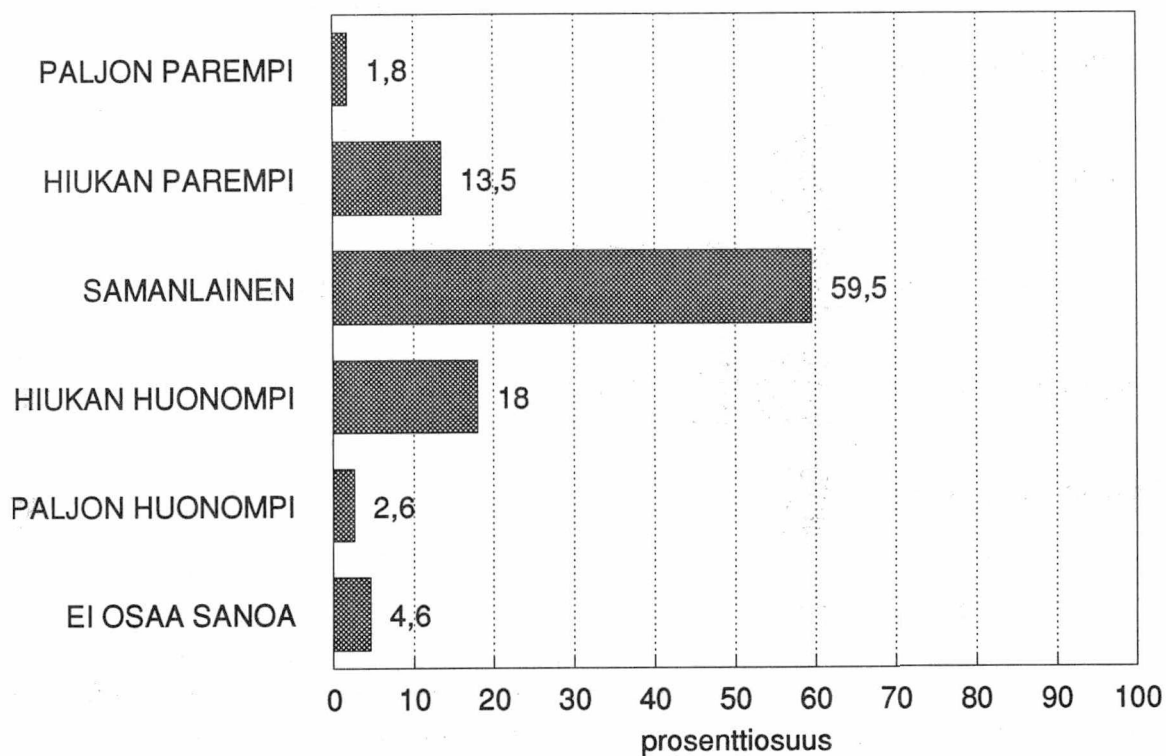
6. Oman talouden tilanne nyt verrattuna 12 kk sitten

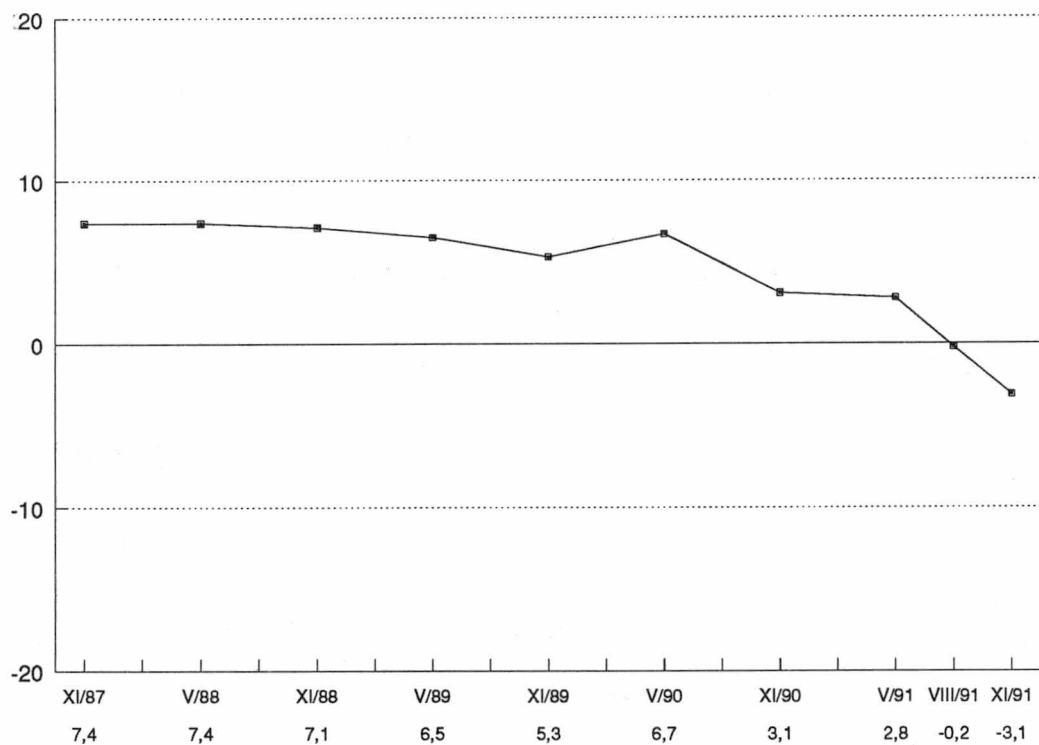
Indeksiä mittausajankohdasta toiseen

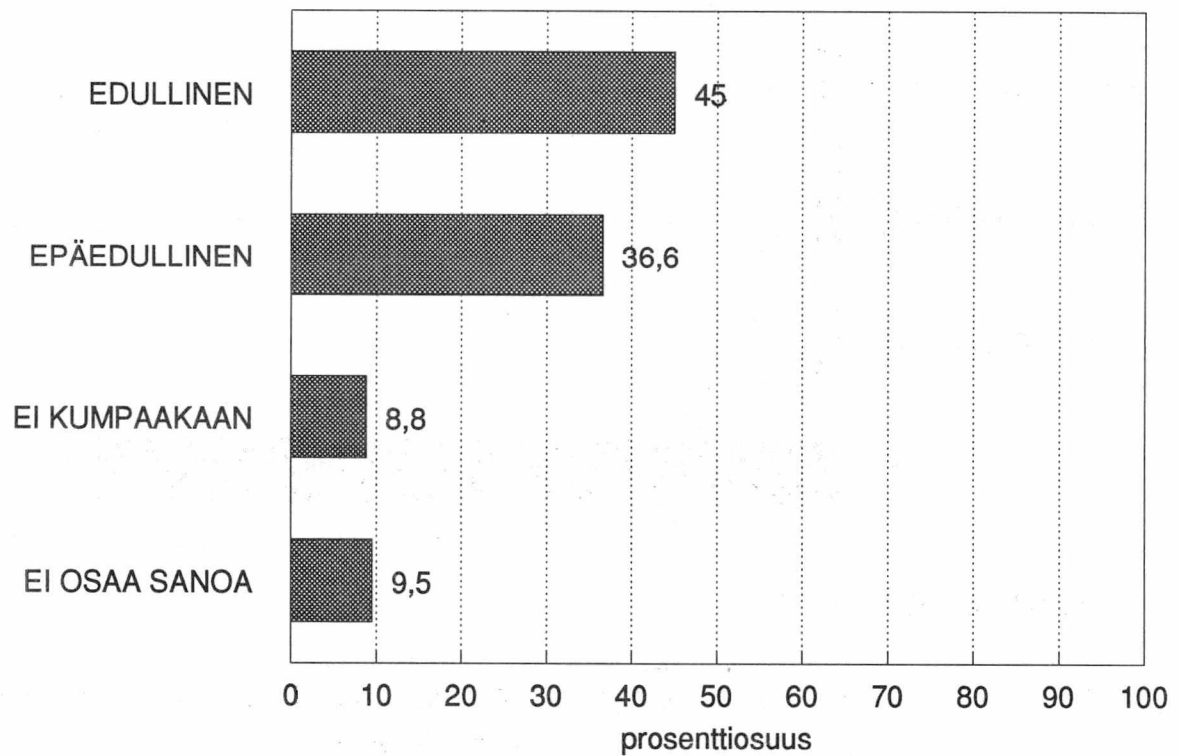
7. Oman talouden tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen

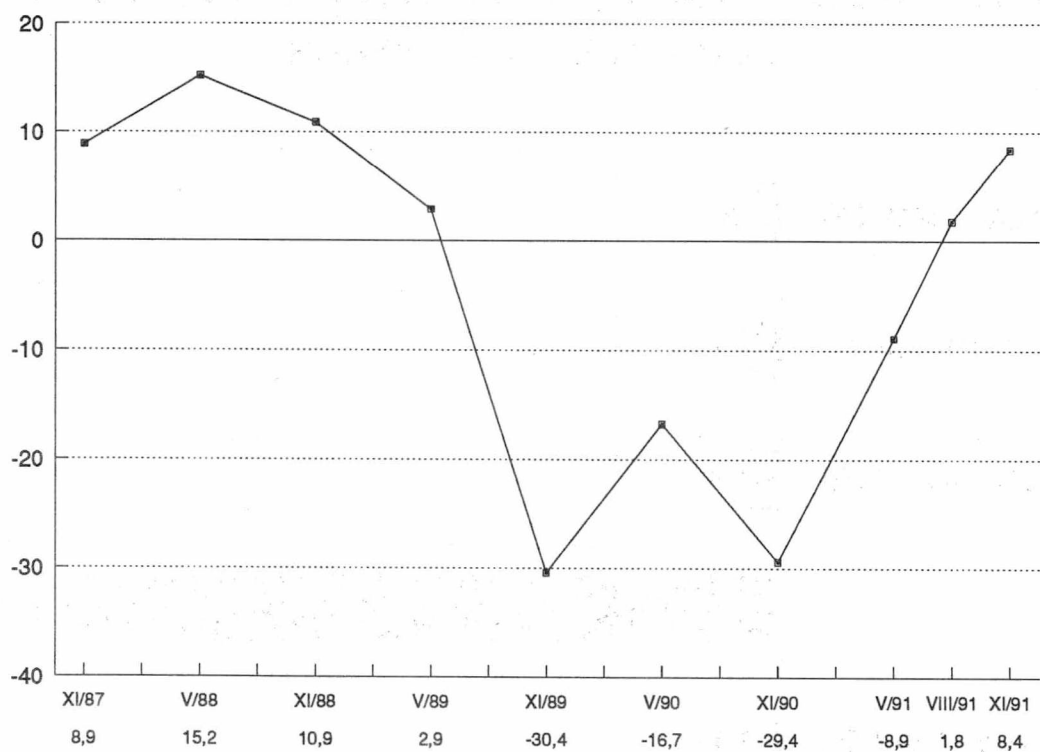
Indeksinä mittausajankohdasta toiseen

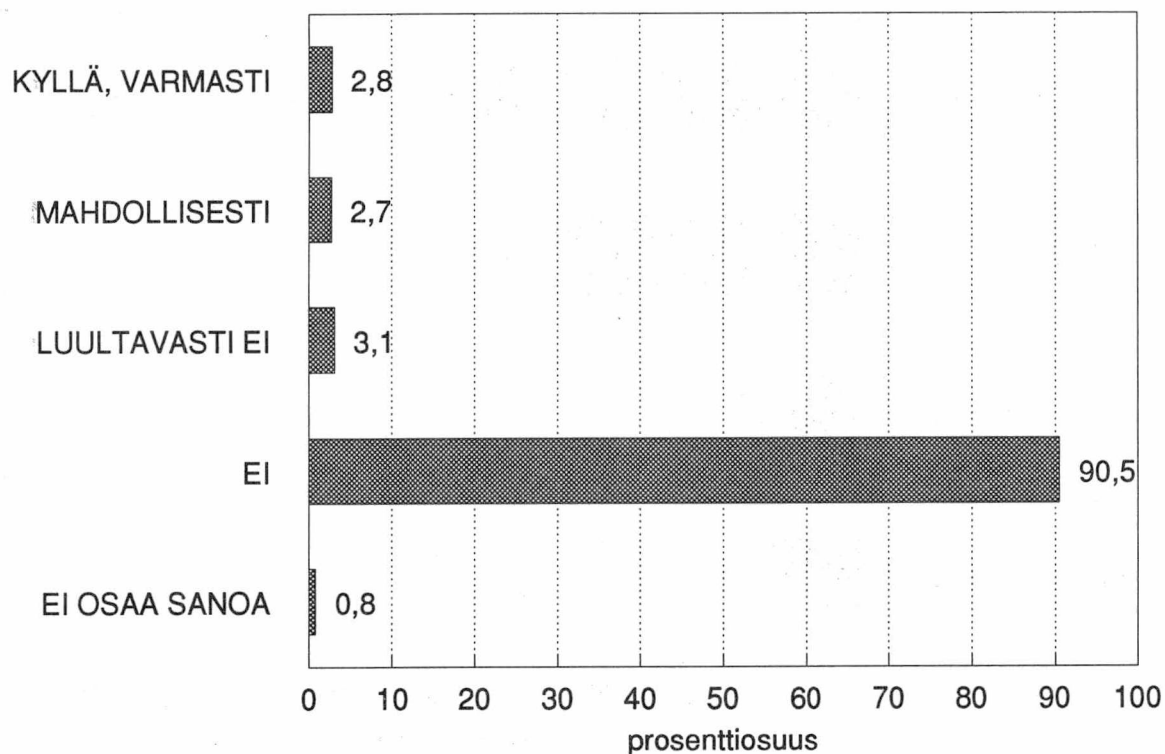
8. Ajankohdan edullisuus suurempiin hankintoihin

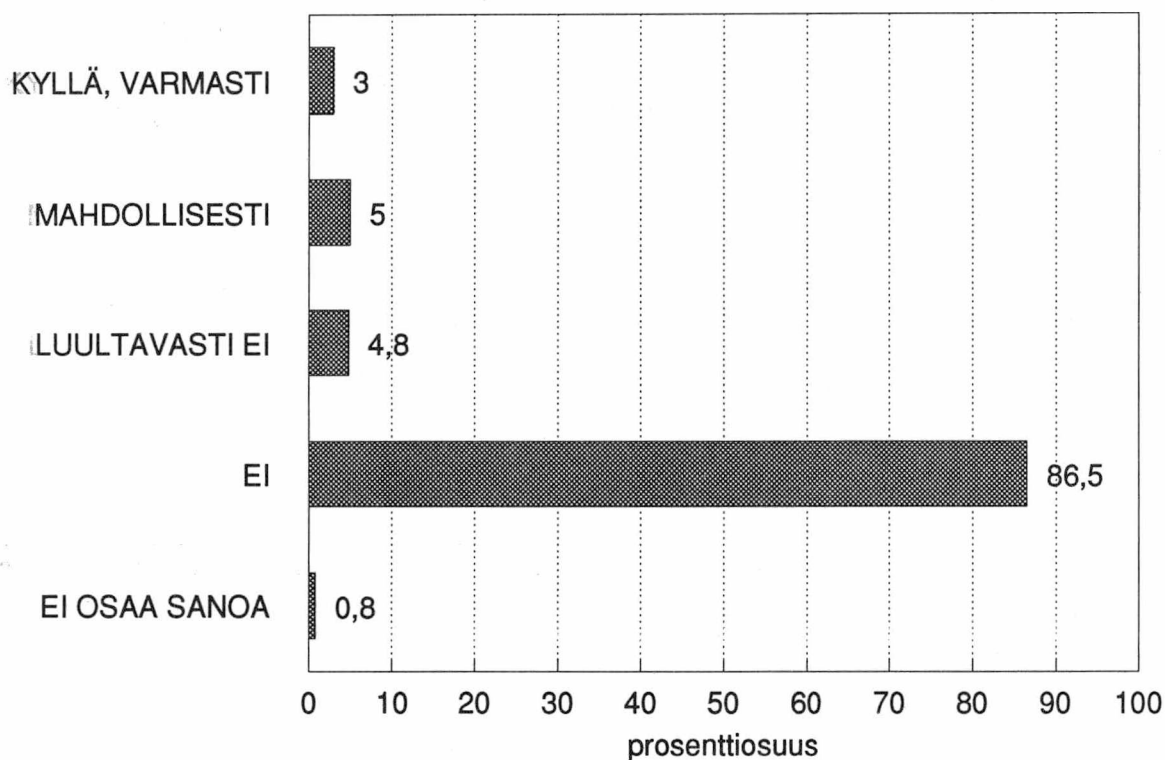
Indeksinä mittausajankohdasta toiseen

9. Aikooko talous hankkia omistusasunnon seuraavan 12 kk aikana

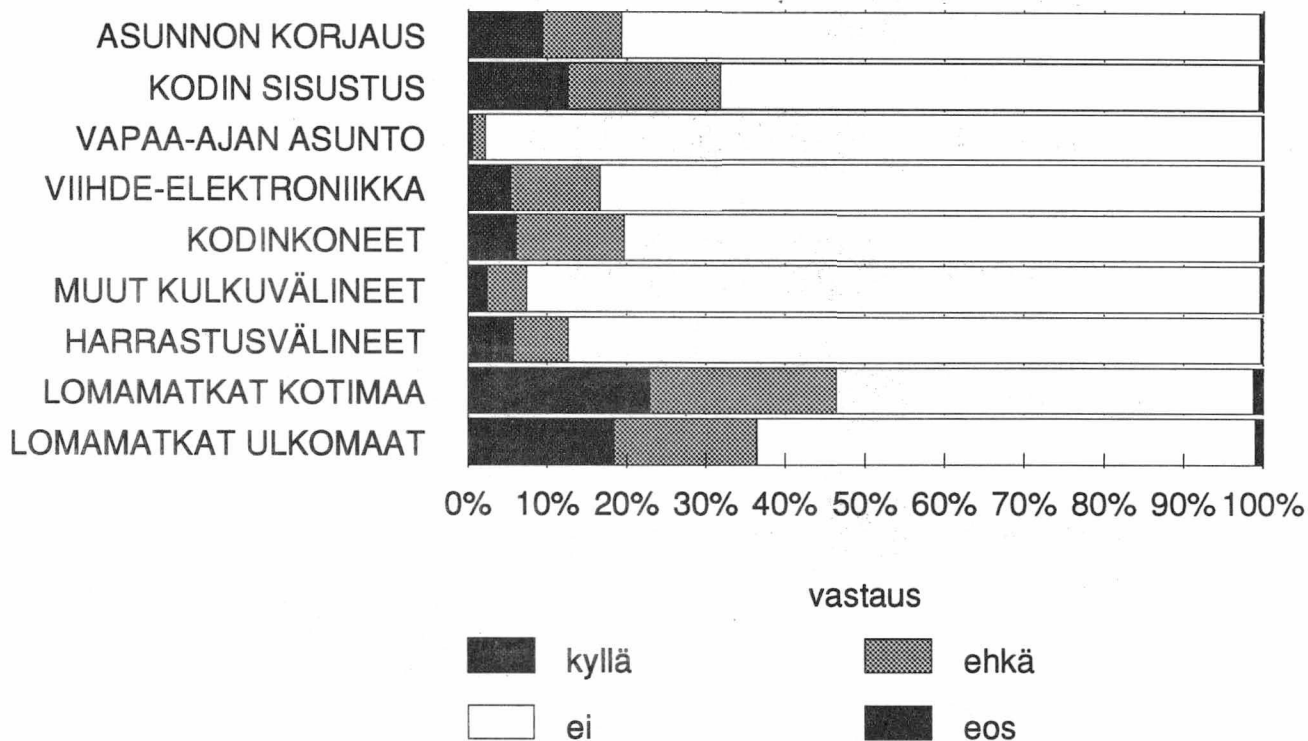

10. Aikooko talous hankkia henkilöauton seuraavan 6 kk aikana

11. Ostoaikomukset eräissä kulutusryhmissä seuraavan 6 kk aikana

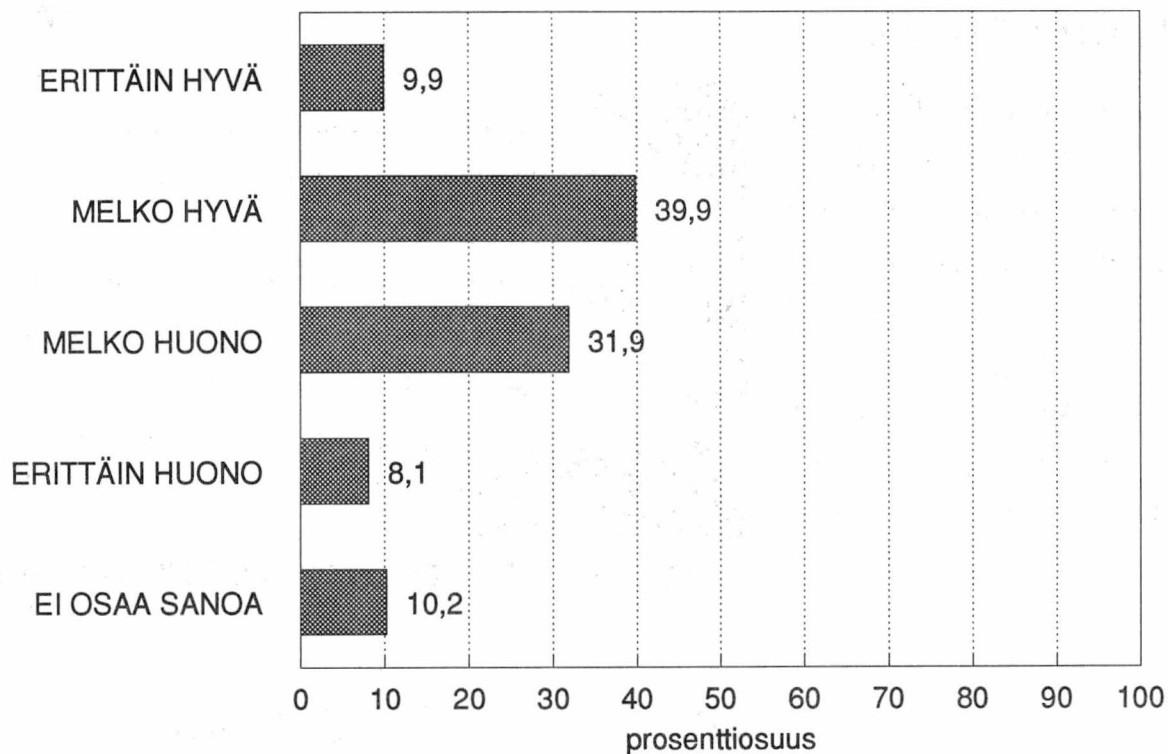
KULUTUSRYHMÄ:

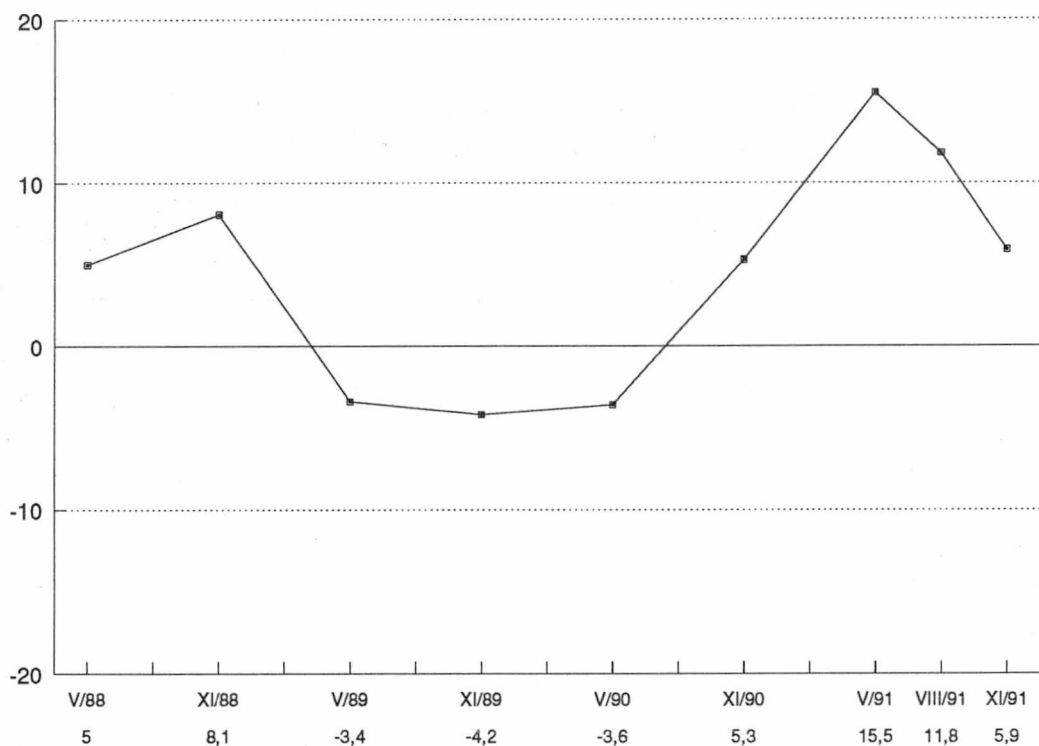
Kyllä- ja ehkä-vastausten %-osuudet ja muutos toukokuusta 1991

Kulutusryhmä	Prosenttiosuus		Summan muutos toukokuusta 1991 Prosenttia
	Kyllä	Ehkä	
Asunnon korjaus	9,4	9,9	-21,9
Kodin sisustus	12,6	19,2	-0,1
Vapaa-ajan asunto	0,6	1,6	-15,4
Viihde-elektronikka	5,4	11,3	+4,4
Kodinkoneet	6,1	13,6	-7,9
Muut kulkuvälineet (ei auto)	2,4	5,0	-37,8
Harrastusvälineet	5,7	6,9	+16,7
Lomamatkat kotimaa	22,9	23,5	-21,8
Lomamatkat ulkomaat	18,4	18,0	-13,1

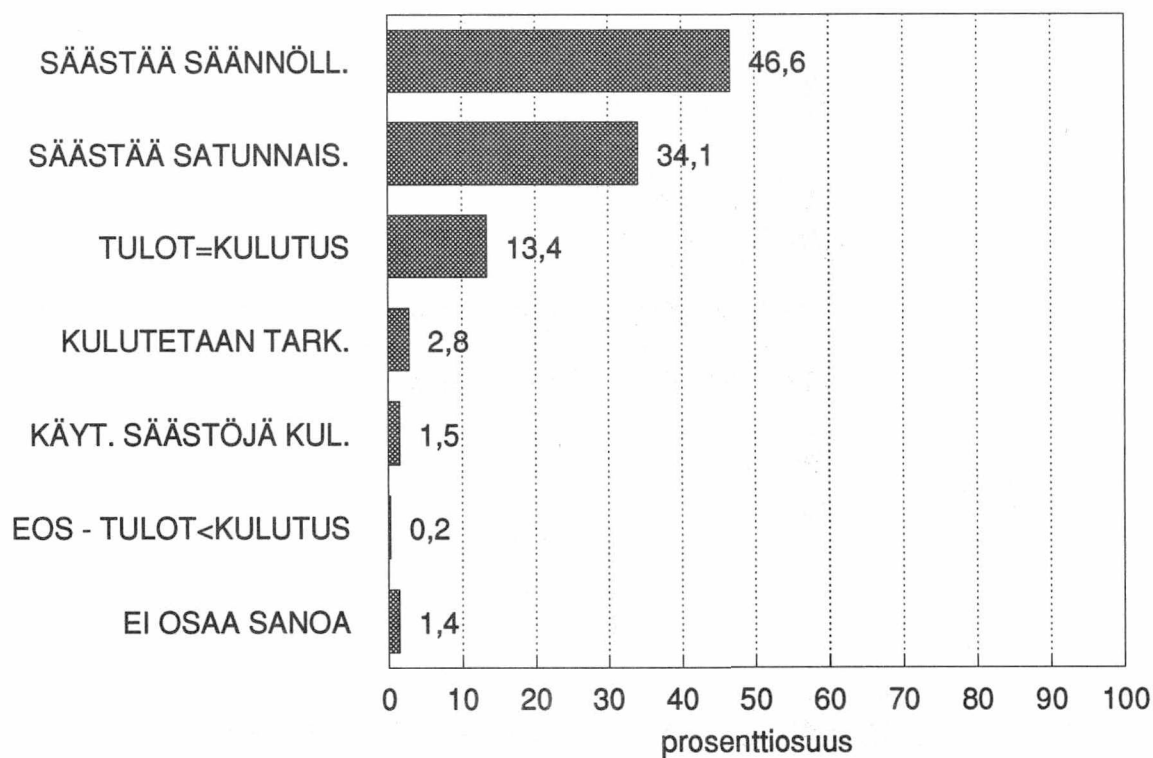
12. Millainen ajankohta on säästämisen kannalta

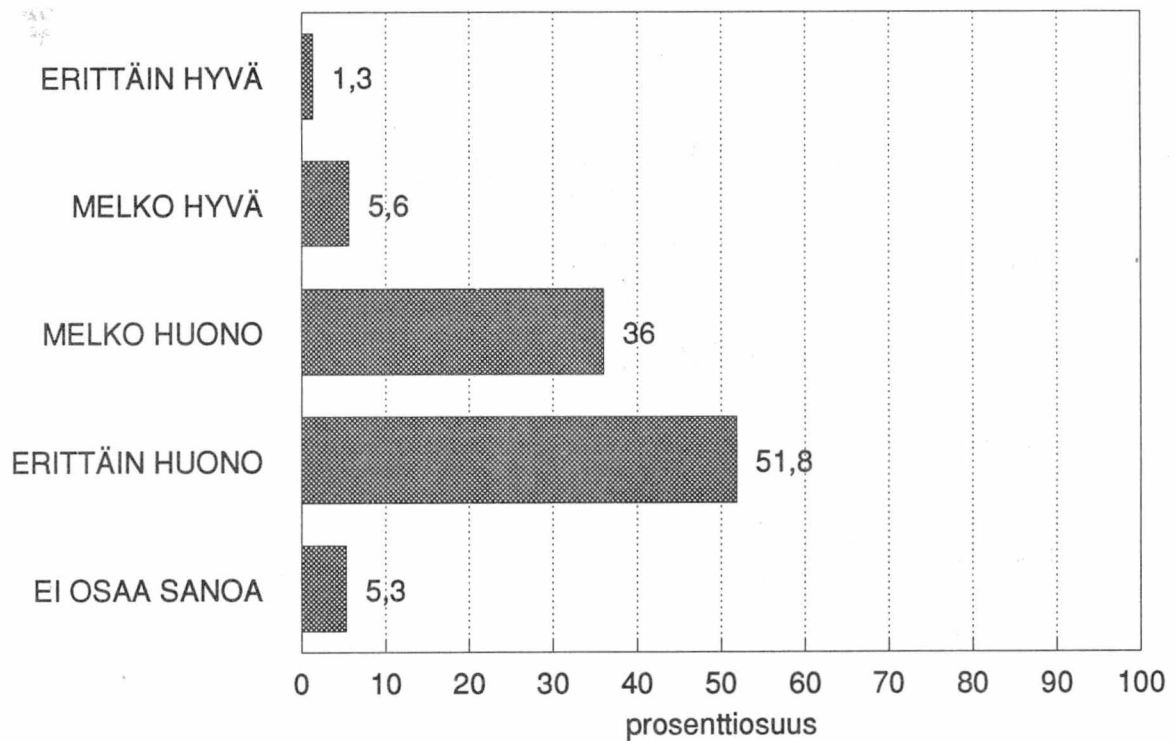
Indeksinä mittausajankohdasta toiseen

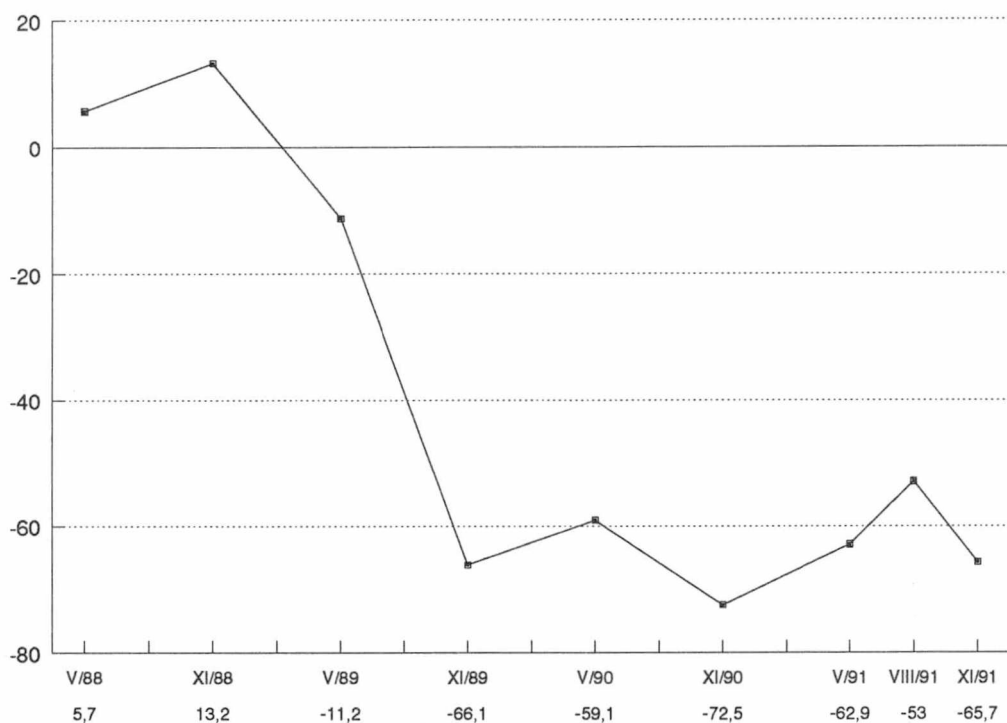
13. Aikooko talous säästää seuraavien 12 kk aikana

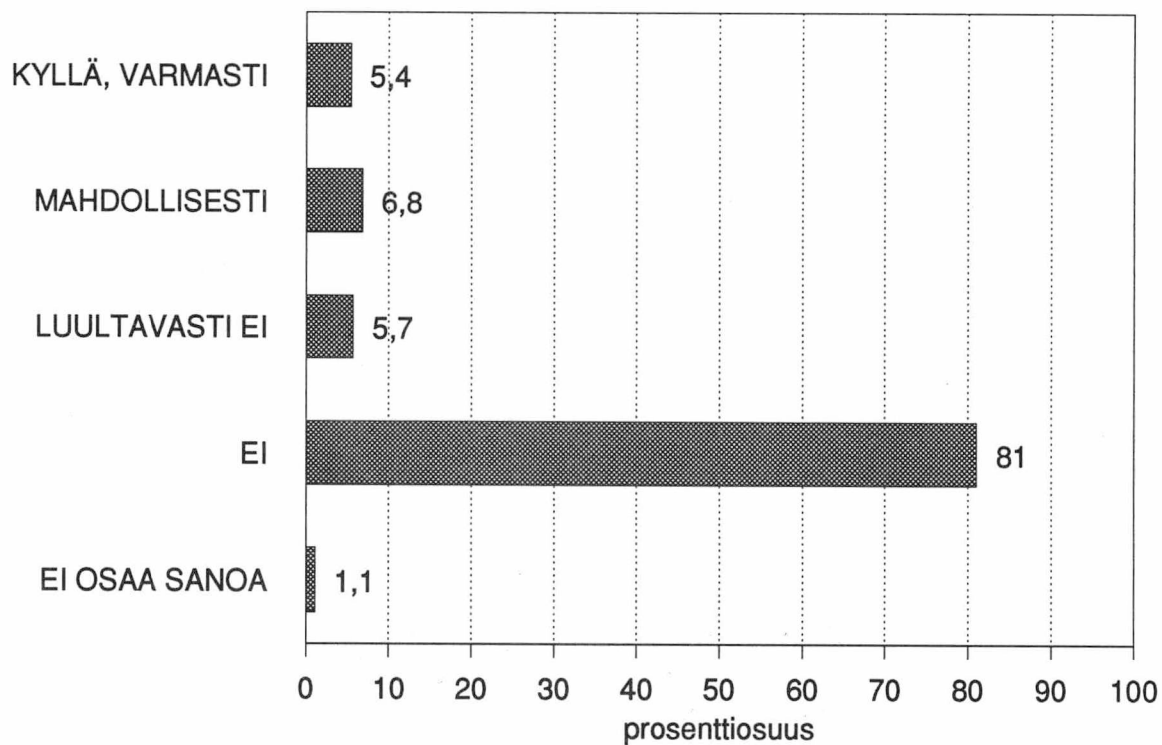
14. Millainen ajankohta on luotonoton kannalta

Indeksinä mittausajankohdasta toiseen

15. Aikooko talous ottaa luottoa seuraavien 12 kk aikana

PL-PB 504
00101 Helsinki-Helsingfors

Virkalähetys
Tjänsteförsändelse

Kuluttajabarometri

Konsumentbarometern
1991 Marraskuu - November

SVT Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland

Central Statistical
Office of Finland

Income and consumption
1992:1

Tiedustelut - Förfrågningar

Pellervo Marja-aho
(90) 17 341

Tilastokeskus kouluttaa

Kansantalouden tilinpito

Torstai 5.3. 1992

Tilastokeskuksen koulutustilat, Jaakonkatu 5

Koulutuspäivän tavoitteena on:

- opastaa kansantalouden sisältöön ja käsitteistöön
- käydä läpi taloudellisessa analyysissä esiintyviä tunnuslukuja ja niiden keskinäisiä liittyviä

Tilaisuus on tarkoitettu esittelijöille, suunnittelijoille, informaatioille ja tutkijoille, jotka työssään tarvitsevat kokonaistaloudellista käsitteistöä ja kansantalouden tilinpidon tietoja

Kurssin hinta on 1 100 mk

Ilmoittautuminen 14.2.1992 mennessä

Tiedustelut: Eeva Hamunen (90)1734 3385
Olli Savela (90)1734 3316

Ilmoittautuminen ja ohjelmatilaukset:
Sari Skonbäck (90)1734 2529

Julkaisujen myynti:

Försäljning:

Hinta — Pris

Tilastokeskus
PL 504
00101 Helsinki
Puh. (90) 173 41

Statistikcentralen
PB 504
00101 Helsingfors
Tel. (90) 173 41

65 mk

ISSN 0784-8420
= Tulot ja kulutus
ISSN 0784-963X